SPIS TREŚCI

Wstęp **11**

Rozdział 1.
Ukraina 1990-2013: budowanie autonomii, tożsamości i jedności narodu w zróżnicowanym regionalnie państwie pod presją zewnętrzną **33**

1.1. Dziedzictwo tożsamościowe Ukraińskiej SRR 35
1.2. Niepodległa Ukraina – między państwem narodowym a postimperialną peryferią 44
1.3. Kwestia językowa w niepodległej Ukrainie i językowe zróżnicowanie regionalne 54
1.4. Siły polityczne wobec tożsamości, jedności i autonomii 63
1.5. Rosyjska presja na ukraińską tożsamość, jedność i autonomię 89

Rozdział 2
Południe w zróżnicowaniu regionalnym Ukrainy: uwarunkowania historyczne i sytuacja współczesna do 2013 r. **100**

2.1. Podziały starożytne, średniowieczne i wczesnonowożytne: Ukraina i Wielkie Stepowe Pogranicze 104
2.2. Doba imperialna 112
2.3. Ukraińska rewolucja narodowa 1917-1921 i podziały regionalne 120
2.4. Ukształtowanie terytorium Ukraińskiej SRR i jej podziału administracyjnego 1921-1954 127
2.5. Nierównomierna industrializacja i nierównomierna rusyfikacja 1954-1991 142
2.6. Niepodległa Ukraina: regiony i regionalizmy 1991-2013 150

Rozdział 3
„Taki da, taki nasza"? Odessa i obwód odeski 1990-2013 **159**

3.1. Obwód i metropolia u progu przemian: między „Ruchem", „Nowo-rosją" i Wszechświatowym Klubem Odessitów 165

3.2. 1990-1994: pierwsze pluralistyczne wybory, niepodległość Ukrainy 174
3.3. „Odeski konflikt": Rusłan Bodełan kontra Eduard Hurwic (1994--1998) 178
3.4. Gubernatorstwo Hryneweckiego – wielowektorowość doby Kuczmy (1998-2004) 190
3.5. Pomarańczowa rewolucja – przełom bez konsekwencji (2004-2010) 196
3.6. W stronę Russkiego Miru. Epoka Kostusiewa i Matwijczuka (2010--2013) 214

Rozdział 4
„Kraina Bożej Rzeki", „rezerwat ery zastoju", terytorium gniewu? Mikołajów i obwód mikołajowski 1990-2013 232

4.1. Od regionu zamkniętego do części „czerwonego pasa" (1990-1994) 234
4.2. Epoka Kinacha i Harkuszy – między bezideowością a miękką ukrainizacją (1994-2004) 241
4.3. Od pomarańczowej rewolucji do „politycznego bagna" (2004-2010) 247
4.4. Droga do Wradijiwki – rusyfikacja, autorytaryzm i sprzeciw (2010--2013) 260

Rozdział 5
Paradoksy Taurii: Chersoń i obwód chersoński 1990-2013 277

5.1. Od protestów ryżowych do Kozackiego Dzwonu – Chersońszczyzna w okresie pieriestrojki i pierwszych lat niepodległości 284
5.2. „Czerwony pas", korowód gubernatorów i cień Potiomkina – Chersoń i obwód chersoński 1994-2004 289
5.3. „Pomarańczowa wyspa"? – obwód chersoński 2004-2010 298
5.4. „Budowanie kwitnącego kraju" – Chersońszczyzna pod rządami regionałów 2010-2013 307

Rozdział 6
Krym: nie-kontynentalna Ukraina? 316

6.1. Od obwodu do republiki autonomicznej: Krym w przededniu niepodległości Ukrainy 316
6.2. Krym w obliczu niepodległości Ukrainy: epoka Bagrowa 1991-1994 329
6.3. „Mieszkowszczyzna" – próba secesji Krymu 1993-1995 i jej powstrzymanie 347
6.4. „Przywracanie Krymu w pole prawne Ukrainy" – 1995-1999 358
6.5. Krym w latach 1999-2004: pozornie stabilna autonomia, rosyjska próba zaboru wyspy Tuzła 367
6.6. Krym po pomarańczowej rewolucji (2004-2010) 378
6.7. „Rządy macedońskie" – Krym w latach 2010-2013 390

Rozdział 7
Państwo morskie czy państwo obok morza? Morski sektor Ukrainy a tożsamość narodowa 1991-2013 **400**

7.1. Konflikt rosyjsko-ukraiński o Flotę Czarnomorską i początki Marynarki Wojennej Ukrainy 1991-1997 402
7.2. Marynarka Wojenna Ukrainy 1997-2013 – między demonstrowaniem bandery a degradacją 430
7.3. Upadek CzMP i *podflażnycy* – cywilny sektor morski Ukrainy 1991-2013 449

Zakończenie **467**

Aneks. Wyniki wyborów prezydenckich i parlamentarnych na Południu Ukrainy 1991-2012 481

Bibliografia 491
I. Dokumenty opublikowane 491
II. Bazy danych: ustawodawstwo, wyniki wyborów, statystyka, wyniki badań społecznych 491
III. Media 491
IV. Strony personalne i instytucji 492
V. Publicystyka, wspomnienia, analityka 493
VI. Opracowania 496

Zasady transliteracji 508

Wykaz najważniejszych skrótów 509

Indeks nazwisk 511

Summary 525